

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

xv [i.e. xii]. Sed est scientia:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

(quæ quandoque in verum, quandoque in falsum inclinant) non enim est Facultas, quia non inclinatur ad opposita sive ad utramque partem contradictionis; neque est Habitus purè instrumentarius, licet enim profit, & adhibeatur ad alias scientias obtinendas, per se tamen & propter se est expetibilis; neque est Fides humana, cum non innitatur auctoritati tradentium regulas, sed ipsi regularum veritati, neque est Opinio vel Suspicio.

XII. Versatur denique Logica circa suum objectum scientificè, sive est scientia, tam quoad partem topicam & sophisticam, quàm quoad analyticam, saltem secundum nobiliores suas conclusiones (neque opus est ad aliquam scientiam, ut omnes omnino ejus conclusiones sint scientificæ) quia hæ deductæ sunt ex præmissis certis & evidentibus, qualis est hæc: *ergo definitio debet constare genere & differentiâ*: deducta ex his præmissis: oratio explicans rei naturam debet id facere per genus & differentiam, definitio est talis oratio &c. ita tamen ut logica artificialis habitus sit primitus acquisitus, non per demonstrationem artificialis Logicæ, quam ipsa Logica artificialis docet facere, sed per demon-

B

stra-

strationem directam à Logica naturali, quæ dein ex primis rerum principiis deducitur. Neque obstat scientiæ objecti Logices contingentia; est enim illud quoad existentiam contingens, sed quoad essentiam seu connexionem prædicatorum essentialium inter se necessarium; unde licet operationes intellectus possint à nobis bene vel malè fieri, quoad existentiam, id est, possit quis facere, ut non existat verbi gratiâ definitio, vel ipsius loco ponatur actus vitiosus; non possunt tamen à nobis bene vel malè fieri quoad essentiam, id est, non potest quis facere, ut essentia verbi gratiâ, definitionis non sit, constare genere & differentiâ; & sic licet habeant principium existentiae suarum proprietatum à nobis & à nostra directione, non habent tamen principium veritatis suarum proprietatum à nobis; sed ex natura sua, sive quod hæc sit vera definitionis essentia, & quod sit inter ejus prædicata connexio necessaria, id habet ex natura sua. Neque obstat objecti Logicæ singularitas, præterquam enim quod non sit ratio, cur de singulari-

laribus dari nequeat scientia, Logica saltem docens versatur circa singularia, non quatenus singularia, sed ut sunt in intellectu abstrahente ea à singularitate confuse cognita.

XIII. Non est autem Logica totalis una simplex scientia, seu unus simplex habitus & qualitas in essendo, virtute tantum & in agendo, nimirum inclinando ad distinctos specie actus, multiplex; sed collectio plurimum partialium habituum, tot nimirum, quot sunt distinctæ conclusiones demonstrativæ in logicâ; cum actus specie distincti generent distinctos specie habitus, & habitus seu major facultas nata ab actu syllogizandi sæpius repetito accrescere non possit seu uniri habitui definiendi, utpote diversæ rationis. Certè si logica sit talis simplex qualitas, quæ tota acquiritur per primum actum, jam sciens facere propositionem, novit totam Logicam, quæ sequela frustra negatur, eò quod tali habitui adhuc desit relatio ad alia objecta, sinè qua is non potest versari circa illa, quia relatio, utpote quæ activa non est, non potest esse ratio agendi. Neque patrocinatur

B 2

huic